

01.12.2020

KULTTUURI- JA VAPAA-AIKALAUTAKUNTA
ESITYSLISTA
19 - 2020

KOKOUSKUTSU

Kokousaika **01.12.2020 klo 16:15**

Kokouspaikka **Fredriksberg, B-talo (Konepajankuja 3, 2. kerros) / Sähköinen kokous**

Käsitellään **Tällä esityslistalla mainitut asiat**

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

01.12.2020

Asia	Sivu
1 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta	1
2 Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan päätösten seuraaminen	2
3 Muutos kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan hinnoitteluperiaatteisiin vuodelle 2021	6
4 K Oy Helsingin Liikunta- ja voimistelusalille vuokrattavan maa-alueen vuokrauksen muuttaminen	9
5 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle K Oy Helsingin Liikunta- ja voimisteluhallin liikuntahallihanketta koske- vasta lainahakemuksesta	13
6 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Johanna Laisaaren ym. valtuustoaloitteesta Aino Ackten huvilasta Suomen historian jännien naisten elävä museo	16

1

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätösehdotus

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta valitsee pöytäkirjantarkastajiksi jäsenet Heimo Laaksonen ja Johanna Sydänmaa sekä varatarkastajiksi jäsenet Laura Varjokari ja Niilo Toivonen.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

2

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan päätösten seuraaminen

Päätösehdotus

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päättää, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavien viranomaisten tekemiä päätöksiä:

Toimialajohtaja

23.11.2020, 73 §

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan hinnasto vuodelle 2021

23.11.2020, 74 §

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan toimintasääntö 1.1.2021 lukien

24.11.2020, 75 §

Helsinki Biennaalin kausihenkilökunnan vuokraus Seure Henkilöstöpalvelut Oy:n kautta

25.11.2020, 76 §

Taideteoslahjoituksen vastaanottaminen Helsingin taidemuseolle

25.11.2020, 77 §

Taideteoslainan vastaanottaminen Helsingin taidemuseolle

25.11.2020, 78 §

Helsingissä järjestettävä Kaamos-tapahtumaa koskeva hankinta

Kirjastopalvelukokonaisuus

Aluekirjastopalvelujen johtaja

18.11.2020, 16 §

Aukioloajat, Etelä-Haagan ja Arabianrannan kirjastojen tilapäiset sulkemiset

Kulttuuripalvelukokonaisuus

Vs. taidemuseon johtaja

19.11.2020, 57 §

Taideteoslaina taidemuseolta Kuvolan taidemuseo Poikilolle Ilmiöitä ja olioita. Timo Heino, Jaakko Tornberg, Timo P. Vartiainen, 4.2. - 25.4.2021, Kuvolan taidemuseo Poikilo

24.11.2020, 58 §

HAM Helsingin Taidemuseo Tennispalatsin poikkeavat aukioloajat ja ilmaispäivät vuonna 2021

24.11.2020, 59 §

Taidemuseon prosenttirahahankinta, Alppilan lukio, kokoelmiin liittämispäätös

24.11.2020, 60 §

Taidemuseon Helsinki Biennaalin audiovisuaalisten taideteosten tekniseen suunnitteluun ja toteutukseen liittyvä hankinta

24.11.2020, 61 §

Taidemuseon prosenttirahahanke, Suursuon päiväkotikoti - Daghemmet Stigen, kokoelmiin liittämispäätös

25.11.2020, 62 §

Hankinta, Erco Optec 4000K -valaisimet, taidemuseon näyttelytilat

26.11.2020, 63 §

Taidemuseon prosenttirahahankinta, Gibraltarinaukio, Jätkäsaari, jatkosuunnittelun tilauspäätös

Kulttuurin edistämisen päällikkö

23.11.2020, 17 §

Taide- ja kulttuuriavustukset 2020, kulttuurin edistämisen päällikön 11. jako

Liikuntapalvelukokonaisuus

Liikuntajohtaja

17.11.2020, 47 §

Vahingonkorvausvaatimus koskien esinevahinkoa

Ulkoilupalvelupäällikkö

19.11.2020, 72 §

Saariston Työvenepalvelu Oy:n aluspaikan vuokrasopimuksen irtisanominen Sompasaaresta

23.11.2020, 73 §

Orbiit Sukeltajat ry:n aluspaikan vuokrasopimuksen irtisanominen Sompasaaresta

23.11.2020, 74 §

Minikaivinkoneen hankinta liikuntapalvelukokonaisuuden ulkoilupalveluiden käyttöön

Kulttuuri- ja kirjastojaosto

10.11.2020, 23 §

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

10.11.2020, 24 §

Taide- ja kulttuuriavustukset 2020, kulttuuri- ja kirjastojaoston 6. jako

10.11.2020, 25 §

Avustusmäärärahojen 2020 päätösvallan delegointi kulttuurin edistämisen päällikölle

10.11.2020, 26 §

Kehittämisyavustukset vuodelle 2021, jäi pöydälle

10.11.2020, 27 §

Taiteen perusopetuksen kehittämisyavustukset 2021

10.11.2020, 28 §

Helsingin mallin kehittämisyavustukset vuodelle 2021

10.11.2020, 29 §

Helsingin mallin kehittämisyavustushaun jatkaminen kolmivuotiskaudelle 2022–2024

10.11.2020, 30 §

Kulttuuritekopalkinnon 2020 päätösvallan delegointi kulttuurin edistämisen päällikölle

24.11.2020, 31 §

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

24.11.2020, 32 §

Kehittämisyavustukset vuodelle 2021

24.11.2020, 33 §

Erityisyavustus taide- ja kulttuurialan yhteisöille koronapandemiasta palautumiseen vuosille 2020–2021

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Pirjo Palamaa, hallintosihteeri, puhelin: 310 87764
pirjo.palamaa(a)hel.fi

Postiosoite

PL 51400
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuurijavapaa-aika@hel.fi

Käyntiosoite

Fredriksberg, Konepajankuja 3
Helsinki 51

Puhelin

+358 9 310 1060

Faksi

+358 9 310 87770

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

3

Muutos kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan hinnoitteluperiaatteisiin vuodelle 2021

HEL 2020-009165 T 02 05 00

Päätösehdotus

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päättää tehdä toimialan hinnoitteluperiaatteisiin muutoksia, joilla mahdollistetaan uuden maksun käyttöönotto kirjastossa. Kirjaston asiakkaille on tulossa maksu mikäli asiakas jättää varauksensa noutamatta. Maksua ei määrätä lapsiasiakkaille, kotipalvelun asiakkaille, joustoasiakkaille eikä yhteisöasiakkaille kuten kouluille ja päiväkodeille. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyy liitteenä ovat täydennetyt hinnoitteluperiaatteet.

Esittelijän perustelut

Varaamisen suosio kirjastoaineiston käyttötapana kasvaa, ja varauksia käsitellään Helmet-kaupungeissa yli 2,8 miljoonaa kappaletta vuosittain. Varausmäärän kasvaessa myös kirjastoista noutamatta jäävien varausten määrä kasvaa. Helmet-kaupungeissa keskimäärin 14 % varauksista eli vuositasolla yhteensä noin 400 000 kappaletta jää noutamatta. Tämä hidastaa kysytyn aineiston kiertonopeutta, pidentää varausjonoja ja heikentää asiakkaiden kirjastokokemusta koko alueella.

Suomen yleisistä kirjastoista annetun lain (1492/2016) mukaisesti kirjastojen peruspalvelut ovat asiakkaalle maksuttomia. Lain 12 §:n mukaan kunta voi periä maksun mm. myöhässä palautetusta aineistosta ja varatun aineiston noutamatta jättämisestä.

Suurimmassa osassa Suomen kunnista on otettu käyttöön maksu noutamattomista varauksista. Asiakas välttyy maksulta noutamalla varauksensa määräajassa tai peruuttamalla varauksen. Asiakas voi myös lukea vasta jonossa olevan varauksen esimerkiksi lomansa ajaksi. Maksu ei ole vähentänyt varaamisen suosiota.

Koska Helmet-järjestelmä ja -asiakkuus ovat seutuyhteisiä, myös maksun tulee olla seututasoinen. Kaikkien Helmet-kaupunkien päätöksentekoon tuodaan päätösesitys, jonka mukaan otetaan käyttöön yhden euron (1 €) suuruinen maksu, mikäli asiakas ei nouda varaustaan noutoilmoituksessa mainittuna määräaikana. Maksua ei määrätä lapsiasiakkaille, kotipalvelun asiakkaille, joustoasiakkaille eikä yhteisöasiakkaille kuten kouluille ja päiväkodeille. Noutamattoman varauksen maksu tallentuu asiakkaan tietoihin Helmet-järjestelmässä, ja sen voi maksaa verkkomaksuna tai kirjastossa asioidessaan samoin kuin myöhäs-

tymismaksut. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja tekee toimivaltansa mukaisen erillisen päätöksen edellä mainitusta yhden euron maksusta koskien noutamatta jäänyttä varattua aineistoa lautakunnan päätöksen jälkeen.

Ehdotetun maksun suuruus on suhteessa muiden isojen kuntien vastaaviin maksuihin, jotka vaihtelevat 1–2 euron välillä (esimerkiksi Joensuussa, Oulussa ja Pirkanmaan PIKI-kirjastoissa 1 euro; Jyväskylässä, Kuopiossa, Rovaniemellä ja Varsinais-Suomen VASKI-kirjastoissa 2 euroa).

Maksun ensisijaisena tavoitteena on kannustaa asiakkaat huolehtimaan varaustensa noudosta tai peruuttamisesta aineiston kierron ja varausjonojen nopeuttamiseksi. Samalla henkilöstön työaikaa vapautuu noutamattomien varausten käsittelylogistiikasta muihin tehtäviin. Maksun käyttöönotto lisää myös kirjastojen maksutuloja. Suhteutettuna vuoden 2019 noutamattomien varausten määrään uuden maksun arvioitu tuotto on Helsingissä noin 120 000 euroa, Espoossa 40 000 euroa, Vantaalla 22 000 euroa ja Kauniaisissa 2 000 euroa. Laskelma perustuu oletamaan, että maksun käyttöönoton jälkeen varausmäärät säilyvät ennallaan ja noin puolet nykyisestä määrästä eli 7 % varauksista jää edelleen noutamatta.

Liitteenä oleviin kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan hinnoitteluperiaatteisiin nyt lautakunnan päätöksellä tehtävät muutokset tulevat kohtaan 6.7 Lupien ja hallinnollisten maksujen hinnoitteluperiaatteet. Oheismateriaalina on versio jossa muutettavat kohdat näkyvät punaisella.

Liitteenä oleviin hinnoitteluperiaatteisiin on myös lisätty kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan aiemmin 20.10.2020, § 173 hyväksymä muutos venepaikkahinnoittelun rakenteeseen. Esittelijän perusteluissa mainittiin tuolloin virheellisesti, että venepaikkahinnoittelu perustuu veneen leveyteen vaikka se tosiasiassa perustuu venepaikan leveyteen. Itse lautakunnan päätöksessä tai sen liitteessä ei ollut virhettä, ja toimialajohtajan tekemässä jatkopäätöksessä 23.10.2020, § 64, Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan hinnasto vuodelle 2021 Venepaikat, todetaan myös, että hinnoittelussa venepaikan koot luokitellaan venepaikan leveyden mukaan.

Hallintosäännön 10 luvun 1 §:n mukaan, ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, toimialalautakunta omalla toimialallaan päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranomainen päättää, hinnoista, maksuista, vuokrista ja korvauksista sekä vapautuksesta toimialalle kohdistettavan maksun, korvauksen ja muun saatavan suorittamisesta. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on 8.9.2020, § 123 hy-

väksynyt kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan hinnoitteluperiaatteet vuodelle 2021 ja tämä päätös täydentää aiempaa päätöstä.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsti Laine-Hendolin

Lisätiedot

Katri Vanttinen, kirjastopalvelujen johtaja, puhelin: 09 31023126
katri.vanttinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan hinnoitteluperiaatteet vuodelle 2021

Oheismateriaali

1 Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan hinnoitteluperiaatteet vuodelle 2021 (muutokset näkyvissä)

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 20.10.2020 § 173

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 08.09.2020 § 123

4

K Oy Helsingin Liikunta- ja voimistelusalille vuokrattavan maa-alueen vuokrauksen muuttaminen

HEL 2019-001774 T 10 01 01 02

Päätösehdotus

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esittää kaupunginhallitukselle seuraavaa:

Kaupunginhallitus päättää muuttaa 9.9.2019, § 599 tekemäänsä maa-alueen vuokrausta koskevaa päätöstä, jolla kaupunginhallitus on myöntänyt kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalle oikeuden vuokrata Helsingin kaupungin 45. kaupunginosasta (Vartiokylä) osoitteessa Ratasmyllynkuja 3 sijaitsevan maa-alueen K Oy Helsingin Liikunta- ja voimistelusalille. Vuokrattava maa-alue on 9 738 neliömetriä. Vuokra-alueelle myönnetään oikeus sijoittaa 5 500 kerrosneliömetrin suuruinen liikuntahalli aiemman päätöksen mukaisen 3 600 kerrosneliömetrin suuruisen hallin sijasta.

Vuokraus astuu voimaan liikuntajohtajan myöhemmin päättämästä ajankohdasta lukien 31.12.2043 saakka.

Vuokrausehtoa 1 muutetaan seuraavasti:

Täysimääräinen vuosivuokra, joka vastaa elinkustannusindeksin vuoden 2019 keskimääräistä pistelukua 1968 on arvonlisäverottomana 64 944,99 euroa. Täysimääräinen vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1950=100" pistelukua vastaavaa 3 300 euron suuruista perusvuosivuokraa. Vuokra on laskettu suunnitteilla olevan liikunta- ja voimisteluhallin 5 500 kerrosneliömetrin mukaan.

Vuokrausehtoa 3 muutetaan seuraavasti:

Muutoin noudatetaan kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan määrittämiä lisäehtoja.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esittää, että kaupunginhallitus oikeuttaisi liikuntajohtajan allekirjoittamaan sopimuksen ja tekemään siihen tarvittaessa vähäisiä muutoksia sopimuskauden aikana.

Vuokraukseen liittyvät muut ehdot säilyvät kaupunginhallituksen aiemman päätöksen mukaisina.

Esittelijän perustelut

Postiosoite
PL 51400
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuurijavapaa-aika@hel.fi

Käyntiosoite
Fredriksberg, Konepajankuja 3
Helsinki 51

Puhelin
+358 9 310 1060
Faksi
+358 9 310 87770

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

Kaupunginhallitus on oikeuttanut 9.9.2019, § 599 kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan vuokraamaan Helsingin 45. kaupunginosasta (Vartiokylä) osoitteessa Ratasmyllynkuja 3 sijaitsevan 9 738 neliömetrin suuruisen maa-alueen perustettavalle kiinteistöyhtiölle K Oy Helsingin Liikunta- ja voimistelusali liikuntatoimintaa varten 31.12.2043 saakka.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ei perustettavan kiinteistöyhtiön edustajien pyynnöstä käsitellyt vuokrausta sopimuksen solmimiseksi kaupunginhallituksen antaman päätöksen jälkeen, sillä yhtiön muutti suunnitelmiaan ja aikoo rakentaa suuremman liikunta- ja voimisteluhal- lin ja käyttää koko kaavan salliman rakennusoikeuden 5 500 kem².

K Oy Helsingin Liikunta- ja voimistelusali on hakenut 21.9.2020 vuokrausta muutettavaksi siten, että vuokra-alueelle myönnetään oikeus sijoittaa 5 500 kem²:n suuruisen liikuntahalli aiemman päätöksen mukaisen 3 600 kem²:n sijaan.

Liikuntapaikat-palvelun liikuntapaikkapäällikkö on 26.10.2020, 40 § tehnyt päätöksen maa-alueen määräaikaisesta vuokraamisesta K Oy Helsingin Liikunta- ja voimistelusalille ajalle 1.1.2020 - 30.6.2021 rakennusluvan hakemista varten.

Vuokranmäärittelyn periaatteet

Vuokrattavan maa-alueen pinta-ala on 9 738 m². Kaavan sallima rakennusoikeus vuokra-alueella on 5 500 kem².

Vuokran määrittelyssä noudatetaan liikuntalautakunnan 22.1.2015, § 4 maa-alueiden vuokrauksesta päätettyjä yleisperiaatteita.

Vuokrattavan alueen vuokra on määritelty rakennettavan liikuntahallin, 5 500 kem²mukaan, pitäen maan pääoma-arvona elinkustannusindeksin pistelukua 100 vastaavaa 12 euron kerrosneliömetrihintaa, joka vuoden 2019 keskiarvoindeksillä (ind. 1968) on 236,16 euroa/ kerrosneliömetri. Vuosivuokra on 5 % alueen pääoma-arvosta.

Vuokranmäärittely

Täysimääräinen vuosivuokra:

$5\,500\text{ kem}^2 \times 12\text{ €/ kem}^2 \times 5\% \times 19,68 = 64\,944,00\text{ €}$

Täysimääräisestä vuokrasta peritään 50 %. Perittävä vuosivuokra on 32 472,00 euroa (alv. 0 %).

Täysimääräisestä vuokrasta peritään 50 % niin kauan kuin aluetta käytetään yksinomaan liikuntaan tai siihen välittömästi liittyvään toimintaan, kuitenkin kauintaan 31.12.2028 asti.

Vuokranmääräytymisperusteista vuoden 2028 jälkeen päätetään viimeistään kaksi vuotta ennen subventoidun vuokratkauden päättymistä.

Vuokranantajan puolelta vuokrasopimus on mahdollista tehdä myöhemmin päätettävästä ajankohdasta 31.12.2043 asti.

Muut vuokraukseen esitettävät muutokset

Lisäksi esitetään, että kaupunginhallitus oikeuttaisi liikuntajohtajan allekirjoittamaan sopimuksen ja tekemään siihen tarvittaessa vähäisiä muutoksia sopimuskauden aikana.

Vuokraukseen liittyvät muut ehdot säilyvät kaupunginhallituksen aieman päätöksen mukaisina.

Valtiontukilausunto

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107(1) mukaan, jollei perussopimuksissa toisin määrätä, jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

K Oy Helsingin Liikunta- ja voimistelusalin maanvuokrahakemuksen käsittelyn yhteydessä on arvioitu, sisältyykö toimenpiteeseen SEUT 107(1) artiklan mukaista valtiontukea.

Esitetty maanvuokrasopimus Helsingin kaupungin ja K Oy Helsingin Liikunta- ja voimistelusalin välillä sisältää vuokratukea. Vuokrauksen kohteena olevalle maa-alueelle rakennettavan liikuntahallin pääasiallisia käyttäjiä ovat paikalliset urheiluseurat, yksittäiset harrastajat ja koulut. Maanvuokrasopimukseen sisältyvä vuokratuki ei ole SEUT 107(1) mukaista valtiontukea, koska kyse on urheilutilasta, joka palvelee ensisijaisesti paikallisia asukkaita ja joka ei todennäköisesti houkuttele asiakkaita tai investointeja muista EU:n jäsenvaltioista. Toimenpide ei näin ollen ole omiaan vaikuttamaan jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. (Komission tiedonanto valtiontuen käsitteestä 2016/C 262/01 kohta 197)

Toimivalta maa-alueiden vuokrauksissa

Hallintosäännön 10 luvun 1 §:n 3 momentin 6 kohdan mukaan kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta voi päättää hallinnassaan olevien maa-alueiden vuokrauksesta enintään 10 vuoden ajaksi. Pidemmistä vuokrasopimuksista päättää kaupunginhallitus.

Esittelijä

01.12.2020

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vuokrahakemus_ K Oy Helsingin Liikunta- ja voimistelusali
- 2 Hanke-esittely_K Oy Helsingin Liikunta- ja voimistelusali
- 3 Vuokrasopimusluonnos_K OY Helsingin Liikunta- ja voimistelusali
- 4 Vuokra-alueen kartta
- 5 Liikuntapaikkapäällikkö 26.10.2020, 40 §

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 09.09.2019 § 599

Kaupunginhallitus 26.08.2019 § 542

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 18.06.2019 § 124

5

**Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle
K Oy Helsingin Liikunta- ja voimisteluhallin liikuntahallihanketta
koskevasta lainahakemuksesta**

HEL 2020-010722 T 02 05 03 00

Lausuntoehdotus

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antaa seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle K Oy Helsingin Liikunta- ja voimisteluhallin lainahakemuksesta, joka koskee Vartiokylän kaupunginosaan (Myllypuro) rakennettavaa liikunta- ja voimisteluhallia:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta puoltaa omalta osaltaan nyt ilmoitettuihin kokonaiskustannuksilla ja esitetyllä rahoitussuunnitelmalla 2 500 000 euron lainan myöntämistä 15 vuoden lainaajalla K Oy Helsingin Liikunta- ja voimistelusalille kaupungin urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston varoista käytettäväksi osarahoituksena liikunta- ja voimisteluhallin toteuttamiseksi yhtiölle vuokrattavalle maa-alueelle. Laina-ajan kahdelle (2) ensimmäiselle vuodelle esitetään lyhennysvapaata.

Liikuntapalvelukokonaisuuden kannalta esitettyä hanketta on pidettävä kannatettavana ja lainan myöntämistä hakijalle urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston varoista kaupungin edun mukaisena. Liikunta- ja voimisteluhallihanke tulee parantamaan pääkaupunkiseudun liikunnan harjoitteluosuhteita, vastaamaan kysyntää ja tarvetta sekä tarjoaa tilat mm. eri voimistelulajien kansainvälisiä että kansallisia kilpailuja ja leirityksiä varten. Hallihankkeella on Suomen Voimisteluliiton tuki ja pääkaupunkiseudun voimisteluseurat ovat ilmoittaneet, että nykyisten harrastelijamäärä on riittämätön lajin harrastajamäärän kasvattamiseksi. Helsingissä koetaan olevan kasvava pula laadukkaista ja helposti saavutettavista voimisteluharrastuksen mahdollistavista tiloista. Lisäksi halli tuo paljon kysyntää uusien padel-urheilun sisäolosuhteita Helsinkiin.

Hakijan ja kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan kesken on valmisteltavana kyseisestä maa-alueesta vuokrasopimus 31.12.2043 saakka.

K Oy Liikunta- ja voimistelusalilla hakee kokonaiskustannuksiltaan 6,5 miljoonan euron (alv. 0 %) hankkeelle rahoitussuunnitelman mukaan 2,5 miljoonan euron lainaa Helsingin kaupungilta. Kaupungin lainan lisäksi hanketta on suunniteltu rahoitettavan pankkilainalla 2,5 miljoonaa euroa ja omalla rahoituksella 1,5 miljoonaa euroa.

Lautakunta on aiemmin tarkoituksen mukaisiksi katsomissaan hankkeissa puoltanut maksimissaan 40 prosentin lainaosuutta kokonaiskustannuksista.

Esittelijän perustelut

K Oy Helsingin Liikunta- ja voimistelusalit esittää Helsingin kaupungille osoittamassaan hakemuksessaan (21.9.2020) kaupungin 2,5 miljoonan euron suuruisen lainan myöntämistä urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston varoista Vartiokylän kaupunginosaan (Myllypuro) rakennettavan liikunta- ja voimisteluhallin rakentamisesta aiheutuvien kustannusten osittamiseen kattamiseen. Kaupungin urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston varoja hoitaa kaupunginhallitus.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on antanut kaupunginhallitukselle lainalausannon K Oy Helsingin Liikunta- ja voimistelusalin (perustettava yhtiö) hankkeesta 18.6.2019, § 123, jossa yhtiö haki 1,9 miljoonan lainaa liikunta- ja voimisteluhallin toteuttamista varten. Kaupunginhallitus myönsi lainan 7.10.2019, § 678. Lautakunnan antaman uuden lainalausannon perusteena on, että nyt haettava laina myönnettäessä korvaa aiemmin myönnetyn lainan.

Liikunta- ja voimisteluhalli on suunniteltu palvelemaan teline- ja muuta voimistelua sekä padelia harrastavien tarpeita pääkaupunkiseudulla. Rakennettavassa 5 500 kem²:n suuruisessa hallissa on telinevoimistelutila, voimistelua varten räätälöity 1 500 kem²:n suuruinen monitoimitila, 10 padel-kenttää sekä noin 700 kem²:n kuntosali. Halliin tulee myös kahvio/ ravintola sekä toimisto- ja kokoustiloja. Harrastustoiminnan lisäksi liikuntahallin tiloissa pystytään järjestämään muuntojoustavasti kansallisia- ja kansainvälisiä kilpailuja, leirejä, koulutuksia ja muita liikuntatapahtumia.

K Oy Helsingin Liikunta- ja voimistelusalin ja kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan välinen maanvuokrasopimus on lautakunnan käsitellyssä 1.12.2020, jossa lautakunta esittää kaupunginhallituksen 9.9.2019, § 599, vuokraukseen tehtäviä muutoksia, siten että 9 739 neliömetrin vuokra-alueelle myönnetään oikeus sijoittaa 5 500 kem²:n suuruinen liikuntahalli aiemman päätöksen mukaisen 3 600 kem²:n suuruisen hallin sijasta. Aikaisemmasta suunnitelmasta poiketen nyt rakennettavat liikuntatilat käyttävät jo heti ensimmäisessä vaiheessa tontin koko rakennusoikeuden. Vuokrattava maa-alue sijaitsee Helsingin kaupungin 45. kaupunginosassa (Vartiokylä) Myllypuron alueella osoitteessa Ratasmyllynkuja 3.

Rahoitussuunnitelman mukaan hankkeen kokonaiskustannukset ovat 6,5 miljoonaa euroa (alv. 0 %). Kaupungin 2,5 miljoonan lainan lisäksi hanketta on suunniteltu rahoitettavan pankkilainalla 2,5 miljoonaa eu-

01.12.2020

roa ja omalla rahoituksella 1,5 miljoonaa euroa. Hakija on esittänyt, että lainalle myönnetään kaksi (2) ensimmäistä vuotta lyhennysvapaata. Halin toiminnalliset muutokset on jouduttu tekemään tarvittavan investointi- ja käyttötalousrahoituksen turvaamiseksi.

Liikuntalautakunta on vuokrannut alueen sisäisin vuokrausperustein kiinteistölautakunnalta (vuokratunnus Y3145-19) vuoden 2043 loppuun asti. Alueen kokonaispinta-ala on 9 738 m². Alue on liikuntapalvelukonaisuuden hallinnassa.

Hanke palvelee liikuntatarkoituksia ja on näin ollen Helsingin kaupungin urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston sääntöjen 5 §:n mukainen hanke sekä myös hakijatahon hakemuksessa ja sen liitteissä esille tuomista lähtökohdista ajatellen perusteltu hankekokonaisuus.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lainahakemus_K Oy Helsingin Liikunta- ja voimistelusali
- 2 Hanke-esittely_K Oy Helsingin Liikunta- ja voimistelusali

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

6

**Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle
valtuutettu Johanna Laisaaren ym. valtuustoaloitteesta Aino Ackten
huvilasta Suomen historian jännien naisten elävä museo**

HEL 2020-010197 T 00 00 03

Lausuntoehdotus

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että Aino Acktén huvilasta ei ole perusteltua tehdä Suomen historian jännien naisten museota.

OmaStadi -hankkeen puitteissa toteutettava Tullisaaressa sijaitsevan Aino Acktén huvilan kunnostamisselvitys on käynnissä. Käsillä olevassa aloitteessa ehdotetaan, että huvilasta tehtäisiin Suomen historian jännien naisten museo.

Keski-Uudellamaalla museotoimintaa ohjaa ja koordinoi Keski-Uudenmaan alueellisena vastuumuseona toimiva Helsingin kaupungin museo, jonka tehtävä perustuu museolakiin. Aino Acktén huvilan ottamisessa museokäyttöön vaikuttavat sekä suojelumääräykset että museotoiminnan yleiset reunaehdot.

Parhaillaan on meneillään huvilan kuntoon liittyvät tutkimukset, joiden pohjalta arvioidaan sen rakenteiden korjattavuutta sekä korjausten laajuutta. Tämän rinnalla arvioidaan sitä, minkä tyyppistä käyttöä ja mitä toimintoja huvilaan voidaan sijoittaa. Asiaa lähestytään ensisijaisesti rakennuksen ja sitä ympäröivän puiston ehdoilla.

Huvilan tulevaa korjausta ja käyttöä ohjaa vuonna 1999 vahvistetun lainvoimaisen asemakaavan suojelumääräys sr-1 ”Kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja historiallisen puistokokonaisuuden kannalta arvokas rakennus. Rakennuslain 135 §:n 1 momentin nojalla määrätään, että rakennusta ei saa purkaa eikä siinä saa tehdä sellaisia korjaus- ja muutostöitä, jotka turmelevat julkisivujen, vesikaton tai sisätilojen rakennustaiteellista tai kulttuurihistoriallista arvoa tai tyyliä.”

Yleisesti ottaen museotoiminta vaatii kokoelmien kannalta täysin hallittuja olosuhteita mm. sisäilman lämpötilan, kosteuden ja valaistuksen osalta. Niiden toteuttaminen vaatii massiivista koneellista järjestelmää konehuoneineen ja kanavineen. Vanhaan hirsirakennukseen on erittäin vaikeaa luoda ympärivuotisesti vakaita olosuhteita. Myöskin ravintolan vaatiman keittiön rakentaminen säädösten mukaisesti on raskas toimenpide rakennukselle.

Naishistorian ja sukupuolen tutkimus on 1980-luvulta lähtien laajentunut ja voimistunut. Silti Suomenkin historiasta löytyy edelleen runsaasti erityisesti taloushistorian ja hyvinvointivaltion historian muodostumisen kannalta tärkeitä naisia, joiden historiaa ja merkitystä suuri yleisö tuntee huonosti jos ollenkaan. Sen lisäksi on Aino Acktén kaltaisia merkittäviä toimijoita, joiden vaiheet tunnetaan paremmin, mutta joiden elämäntyötä silti voitaisiin perustellusti nostaa enemmän näkyville. Tällainen historia paikantuisi luontevasti esimerkiksi aloitteessa mainittuun Aino Acktén huvilaan Tullisaaressa. Yleisemmälläkin tasolla voi todeta, että kiinnostavia teemoja sekä tutkimuksen että näyttelyiden aiheiksi olisi tarjolla runsaasti.

Toisaalta naishistorian voi katsoa valtavirtaistuneen myös museotyössä viimeistään 2000-luvulla yhdessä sukupuolentutkimuksen kanssa, ja on vaikea osoittaa suomalaista museota, joka ei huomioisi tätä paradigman muutosta toiminnassaan.

Kansainvälinen museoneuvosto ICOM (International Council of Museums) määrittelee museon seuraavasti:

"Museo on pysyvä, taloudellista hyötyä tavoittelematon, yhteiskuntaa ja sen kehitystä palveleva laitos, joka on avoinna yleisölle ja joka tutkii, opetusta edistääkseen ja mielihyvää tuottaakseen hankkii, säilyttää, tutkii, käyttää tiedonvälitykseen ja pitää näytteillä aineellisia ja aineettomia todisteita ihmisestä ja hänen ympäristöstään."

Museon perustaminen ja ylläpito vaatii omistajataholta aina pitkäjänteistä sitoutumista vähintäänkin vuosikymmeniksi. Näyttelytoiminnan lisäksi museotyö edellyttää kokoelmia, kokoelmanhallintaa, asiakaspalvelua ja pedagogista toimintaa. Resursseja on tarjolla rajallisesti, ja Helsingin kaupungin museotyövoimavarat sitoutuvat kaupungin kulttuurihistoriallisista museopalveluista, kulttuurihistoriallisesta kokoelmasta sekä taidemuseotyöstä ja taidekokoelmasta huolehtimiseen ja kulttuuriympäristön vaalimiseen. Vapaaehtoisvoimin hoidettujen museoiden ongelma on usein jatkuvuuden turvaaminen ja museon sekä kokoelman ylläpito perustamisvaiheen alkunnostuksen jälkeen. Kaupungin museon tiedossa ei ole nimenomaan naishistoriaan keskittynyttä ja museon perustamisesta ja rahoittamisesta kiinnostunutta taustayhteisöä.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt 31.12.2020 mennessä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta lausuntoa kaupunginhallitukselle valtuutettu Johanna Laisaaren ja 21 muun valtuutetun allekirjoittamasta valtuustaloitteesta, jossa esitetään, että Aino Ackten huvilasta tehtäisiin Suomen

historian jännien naisten elävä museo. Valtuustoaloite on kokonaisuudessaan on liitteenä.

Aloitteesta on pyydetty lausuntoa myös kaupunkiympäristölautakunnalta.

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Mari Männistö

Lisätiedot

Minna Sarantola-Weiss, tutkimuspäällikkö, puhelin: 310 36488
minna.sarantola-weiss(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 09.09.2020 Laisaari Johanna Aino Ackten huvilasta Suomen historian jännien naisten elävä museo

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano